

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 45 (I).

IZDAN 1 AVGUSTA 1935.

PATENTNI SPIS BR. 12524

Rasim Ferhatović i drug, tvornica plugova i ljevaonica željeza, Bos. Kostajnica, Jugoslavija.

Plug - obrtač.

Prijava od 15 jula 1935.

Važi od 1 novembra 1935.

Kako je poznato, za oranje u brdskim krajevima, dakle gdje su oranice koso položene, nisu prikladni obični plugovi, pošto se tu ne ore na isti način kao u ravnici. Sa običnim plugom ne bi se jednoliko odvaljivala zemlja uvijek na istu stranu, pa se zato upotrebljavaju specijalni plugovi, t. zv. obrtači.

Kod jedne poznate izvedbe takvih plugova imao je lemeš trokutast oblik, tako da se je mogao premontirati simetrično na drugu stranu rude. Ovakva izvedba ima dvije mane. Prije svega svaki put se skidanjem i pričvršćivanjem lemeša na drugu stranu nakon svake dovršene brazde gubi gotovo isto toliko vremena koliko treba i za samo oranje. Drugo, ovakav dvostruki lemeš se ne da napraviti u onom povoljnom obliku, koji uz najmanji otpor odvaljuje i prevrće zemlju, pa su se zato kod oranja s ovakim plugom tegleće životinje više umarale nego s običnim plugom.

Predmet pronalaska je plug-obrtač, kod kojega nema onih nedostataka, koji su navedeni kod spomenute izvedbe, a koji se nalaze u manjoj ili višoj mjeri i kod ostalih sličnih izvedaba. Plug ima na rudi dva stalno pričvršćena lemeša sa pripadnim noževima, koja su položena međusobno pod približno pravim kutem, dok su ručke zakretne oko rude, tako da se mogu postaviti i fiksirati u dva položaja, koja odgovaraju svakom pojedinom lemešu. To fiksiranje ručka izvodi se pomoću jedne elastično tlačene šipke, koja zahvati u utor na jednom nepomičnom sektoru

na rudi. Dakle lemeš ne treba prebacivati, nego se prebacuju samo ručke, a taj je posao u momentu gotov.

Priloženi nacrt prikazuje kao primjer jedan oblik izvedbe predmeta pronalaska.

Sl. 1 je pogled sa strane na plug, a

Sl. 2 je pogled sprijeda.

Na rudi 1 pluga pričvršćena su dva, međusobno pod pravim kutem položena lemeša 2 i njima pripadna noža 3. Ručke 4 pluga mogu se zakretati oko svornika 5 na kraju rude, pri čem savijena poprečna ploča 6 kliže po jednom nepomičnom sektoru 7 na rudi. Na tom sektoru nalaze se također međusobno pod pravim kutem, kako to odgovara lemešima 2, dva utora 8, koji služe zato, da se u njima učvrste ručke u oba položaja, koja kod oranja dolaze u obzir. To učvršćivanje izvodi se pomoću šipke 9, koja je provučena kroz poprečnu prečku 4a ručka 4, te joj vrh 9a prolazi kroz ploču 6 i ulazi u utor 8, dok na drugom kraju iznad prečke 4a ima hvataljku 10. Pero 11 između prečke 4a i prstena 12 tlačí šipku 9 uvijek prema sektoru. Uslijed toga što se ruda skupa sa lemešima zakreće za 90° moraju i kuke za pričvršćivanje spege kao i točkovi (nisu nacrtani) biti zakretni oko rude.

Rad s plugom je slijedeći: Kad se kod oranja dode do kraja oranice onda orač povuče za hvataljku 10, te time oslobodi vrh 9a iz utora 8 na sektoru 7, a zatim zakrene ručke, dok vrh 9a ne upadne pod tlakom pera 11 u drugi utor. Time je manipulacija

... i on može sada orati slije-
... u protivnom smjeru od prvašnje.
... ome naizmjenice dolaze u radni po-
... jedan i drugi lemeš. Na slikama je
... rtan plug sa lijevim lemešom u radnom
... položaju.

Jasno je, da se jedan lemeš može po
potrebi demontirati, pa se time dobije obični
plug za oranje u ravnici.

Patentni zahtjev:

Plug - obrtač, naznačen time, što isti

ima na rudi (1) dva međusobno približno
pod pravim kutem položena lemeša (2) sa
pripadnim noževima (3), dok su mu ručke
(4) na kraju rude zakretne oko svornika (5)
u rudi i klišu svojom svinutom poprečnom
pločom (6) po nepomičnom sektoru (7), ko-
ji je providen utiorima (8), koji odgovaraju
položajima lemeša i služe za učvršćivanje
ručka u tim položajima pomoću vrha (9a)
šipke (9), koju pero (11) stalno tlači prema
sektoru (7).

PATENTNI ZAHTJEV BR. 12524

Razim Ferhatović i drugi, tvornica plugova i žetvionica, Zeljica, Bos. Kosačina,

Jugoslavija.

Plug - obrtač.

Važi od 1. novembra 1935.

Prijava od 15. jula 1935.

... na rudi. Dajte lemeš ne treba prebac-
... val, nego se prebacuju samo ručke, a taj je
... postao u momentu gotov.

Priložen nastav preklapanje kao princip
jedan oblik izvedbe predmeta pronalaska.

Sl. 1 je pogled sa strane na plug, a

Sl. 2 je pogled s gornje strane.

Na rudi 1 pluga pričvršćena su dva
međusobno pod pravim kutem položena le-
meša 2 i njima pripadna ručka 3. Ručke 4
plugu mogu se zakretati oko svornika 5 na
kraju rude, pri čem savijena poprečna ploča
6 klišu po jednom nepomičnom sektoru 7
na rudi. Na tom sektoru nalaze se izdvo-
međusobno pod pravim kutem, tako da odgo-
vare lemešima 2 dva utora 8, koji služe za-
to, da se u njima učvrste ručke u oba po-
lozaja, koja kod oranja dolaze u obzir. To
učvršćivanje izvodi se pomoću šipke 9, koja
je provučena kroz poprečnu ploču 6 i ručku
4, te joj 9a prolazi kroz ploču 6 i utora
u utor 8, dok na drugom kraju iznad ploče
6 ima hvatačku 10. Pero 11 između ploče
6 i prietna 12 tlači šipku 9 uvijek prema
sektoru. Uslijed toga što se ruda skupa sa
lemešima zakreće za 90° motaju i kute za
učvršćivanje šipke kao i točkovi (nastavak
crteži) pri zakretu oko rude.

Istak s plugom je slijedeći: Kad se kod
oranja bude do kraja oranje, onda otad po-
vrać za hvatačku 10, te time oslobodi vrh 9a
iz utora 8 na sektoru 7, a zatim zakrene
ručku, dok vrh 9a ne upadne pod likom pa-
ra 11 u drugi utor. Time je manipulacija

... Kako je poznato, za oranje u bliskim
... ručicama, dake su oranje koso po-
... nisu pripadni obični plugovi, posto-
... se na otac na isti način kao u ravnicima. Sa
... običnim plugom ne bi se jednolično odavlj-
... vala zemlja uvijek na istu stranu, pa se zato
... upotrebljavaju specijalni plugovi, i zv. obrtači.

Kod jedne poznate izvedbe takvih plug-
ova imao je lemeš trokutasti oblik, tako da
se je mogao premontirati simetrično na dru-
gu stranu rude. Ovakva izvedba ima dvije
manje. Prje svega svaki put se slobodnim i
učvršćivanjem lemeša na drugu stranu na-
kon svake dovršene brade gubi gotovo isto
koliko vremena koliko treba i za samo ora-
nje. Drugo, ovakav dvosmerni lemeš se ne
da napraviti u ovom povoljnom obliku, koji uz
najmanji otpor odvajanje i prevrtanje zemlju, pa
su se zato kod oranja s ovakvim plugom
težice životnije više umetale nego s običnim
plugom.

Predmet pronalaska je plug - obrtač, kod
kojega nema ovih nedostataka, koji su na-
vedeni kod spomenute izvedbe, a koji se
nalaze u manjoj ili većoj mjeri i kod ostalih
sličnih izvedba. Plug ima na rudi dva stalno
pričvršćena lemeša sa pripadnim noževima, ko-
ji su položena međusobno pod približno pra-
vim kutem, dok su ručke zakretne oko ru-
de, tako da se mogu postaviti i likovati u
dva položaja, koja odgovaraju svakom poje-
dnom lemešu. To fiksnost ručica izvodi se
pomoću jedne elastične lišne šipke, koja
zahvati u utor na jednom nepomičnom sekto-

